

ЊУЈОРК - Одлука Британије, Француске и Италије да пошаљу официре за везу у помоћ либијској опозицији, представља знак да неће бити брзог, нити лаког краја рата у Либији, пише данашњи Њујорк тајмс, преносећи оцене аналитичара.

Тих официра ће вероватно бити мање од 40 и пажљиво се избегава формулација да се они тамо шаљу да би дали војну обуку, напомиње лист и оцењује да то представља последњу у низу невоља кампање НАТО-а, која је почела озбиљно, са нападима предвођеним САД, али је изгледа попустила са трансфером команде на НАТО.

Неке земље су мислиле да ће операција у Либији бити брзо завршена. Али ниједан војни командант није тако мислио, преноси лист изјаву неименованог амбасадора НАТО-а.

Роберт Ниблет, директор Чатам хауса, лондонског института за међународне послове, оцењује да поделе у НАТО наносе штету стратегији.

Желите Гадафију да пошаљете поруку колективне воље, да нема излаза, да је суочен са одлучним и уједињеним противником. А он види НАТО који воде Европљани, који није довољно кохезиван. Да сам на његовом месту, погледао бих на европска размимоилажења и охрабрио се њима, поготову што је опозиција изгледа толико слаба, каже Ниблет. Према његовим речима, Гадафи осећа јаз између средстава и циљева, и уочава поделе у НАТО-у, па мисли да може да буде део политичког решења, пошто неће бити довољно кохезије да би се до краја следила стратегија његовог уклањања.

Франсоа Езбур, стручњак Фондације за стратешка истраживања у Паризу, сматра да ти проблеми потичу још од времена завршетка хладног рата, када је НАТО, са глобалном експанзијом, постао више коалиција држава које слично размишљају, него алијанса.

Према његовим речима, у Европи је то и даље партнерство са неограниченом одговорношћу, али на глобалној сцени, о свему се мора преговарати и све је на столу.

Томаш Валашек, стручњак Центра за Европске реформе, пореди НАТО са америчким политичким странкама, и каже да је то коалиција земаља са, најшире гледано, истим интересом, али са различитим погледима. Према његовим речима, било је неизбежно да се по завршетку хладног рата чланице усмере на различите претње.

За неке, попут САД, Британије, Канаде и Холандије, то су тероризам и Авганистан, а за земље централне Европе то је Русија. Што се тиче осталих, и не знам зашто су остале у НАТО, каже Валашек.

Он сматра да НАТО никад неће бити оно што је некада био и да ће то у будућности бити више коалиција вољних, уз подршку НАТО-а.

У НАТО-у одбацују критике и, према речима портпаролке Оане Лунгеску, та војна алијанса постепено смањује способност Гадафијевих снага да изводе нападе.

И она, међутим, признаје да либијска криза не може да има само војно решење.

Неименовани амбасадор НАТО-а сматра да је потребно стрпљење, пошто Гадафи не добија ново оружје, тенкове и муницију, и постаје све слабији, док остали јачају.

У том смислу, он очекује се да ће се неко око Гадафија одлучити да у неком тренутку потражи политички излаз.

Садашња политичка дебата, према речима тог амбасадора, није да ли ће се рат у Либији завршити преговорима, већ о природи и контексту тих преговора.

Неке земље би желеле да преговори започну са Гадафијем пре него што он напусти власт, са јасним циљем да он мора да оде. Други, међутим, посебно побуњеници, сматрају да преговори могу започети тек када Гадафи и његови синови напусте земљу.

Валашек каже да је проблем што и Гадафи и либијска опозиција коју подржава НАТО, сматрају да је време на њиховој страни.

Може свима бити потребно дуже времена да схвате да дошли докле нас војна сила може најдаље довести. Али, осим ако не желимо поделу Либије, морамо сести и преговарати, сматра Валашек.

(Танјуг)